

การพัฒนาและรายงานผลโปรแกรมการเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา*
DEVELOPMENT AND REPORT OF IMPROVING SCHOOL
ADMINISTRATORS IN THE DIGITAL AGE OF SECONDARY SCHOOLS

ชุตสกร พิกุลทอง

Chudsagorn Phikulthong

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ

Suwat Julsuwan

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: atom3123@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) ประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นงานวิจัยรูปแบบพัฒนาโดย ดำเนินการวิจัย ได้แก่ 1) ศึกษากรอบแนวคิดในการวิจัย จากการวิเคราะห์เอกสาร 2) ศึกษาสภาพและความต้องการเสริมสร้างใช้แบบสอบถาม เลือกตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้บริหาร จำนวน 125 คน และ 3) ศึกษารูปแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และสัมภาษณ์ประชากรพิจารณา เลือกตัวอย่างแบบเจาะจงเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการ จำนวน 20 คน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ paired t-test วิเคราะห์เชิงเนื้อหาและสรุปภาพรวม ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหาร คือ ระยะที่ 1 การฝึกอบรมออนไลน์ ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริงและกระบวนการ PLC และระยะที่ 3 ติดตามและประเมินผล เนื้อหากิจกรรมพัฒนามี 6 โมดูล ได้แก่ 1.1) ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ คิดริเริ่ม คิดคล่องแคล่ว คิดยืดหยุ่น และคิดละเอียดลออ 1.2) เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ วิเคราะห์ความต้องการของตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และแสวงหาแหล่งวิทยาการ 1.3) ทำงานเป็นทีม ได้แก่ การสื่อสารความสามารถ และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1.4) บุรณาการ ได้แก่ ทางความคิด กระบวนการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสัมพันธ์และองค์ความรู้ใหม่ 1.5) เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ได้แก่

พัฒนาความสามารถ สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีจริยธรรม และ 1.6) เครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน และ 2) ประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษา มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ $\bar{X} > 3.51$ ขึ้นไป มีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

คำสำคัญ: การพัฒนาโปรแกรม, เสริมสร้าง, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of the research article were to: 1) developing a program to improve school administrators in the digital age of secondary schools, and 2) evaluate by using of educational program administrators in the digital age of secondary schools. This was development research by conducting research such as 1) study the conceptual framework of research by document analysis 2) study condition and need to strengthen. Using questionnaire improvement program by selected a specific sample as administrators of the school, consisting of 125 persons, and 3) study model and development of educational programs for administrators in the digital era by using a semi-structured interview and public hearing seminar that select a specific example of educational institution administrator, and academician including 20 persons. This was using average statistics standard deviation and paired t-test by analyzing the content and summarizing as a whole. It was found that 1) The development of educational programs for administrators. These are Phase 1 online training, Phase 2 hands-on training and PLC processes, and Phase 3, follow-up and evaluation. The contains 6 modules of program development activities that include with 1.1) creativity such as Initiative, agile, flexible, and thorough, 1.2) self-directed learning like analyzing one's own needs, set learning objectives, plan learning and seek scientific resources, 1.3) teamwork including communication, ability, and learning exchange activities, 1.4) integration of ideas such as learning processes, and connect relationships and new knowledge, 1.5) technology of digital era, including talent development budget and resource support, information technology and ethical communication, and 1.6) learning networks, including collaborative learning with stakeholders, building a learning network and reflection on learning outcomes together. And 2) The evaluation of educational

program administrators that suitability and feasibility the mean of $\bar{X} > 3.51$ and above is very appropriate pass the assessment criteria.

Keywords: Development Program, Improvement, Educational Administrators, Digital Age

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสารและการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์จากยุคอนาล็อกไปสู่ยุคดิจิทัล เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว โลกในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นยุคแห่งสังคมโลกและเศรษฐกิจสากล ที่ทุกประเทศต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและมีภูมิคุ้มกันอย่างมั่นคง ทั้งนี้ รัฐบาลได้กำหนดนโยบาย “โมเดลประเทศไทย 4.0” หรือ “Thailand 4.0” มาใช้เพื่อผลักดันประเทศให้หลุดพ้นจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ซึ่งการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับยุคประเทศไทย 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาลนั้น ผู้เรียนต้องสามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของตนเองและของ สังคมได้ตามความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาว่า “ยุทธศาสตร์ที่ 5 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาที่มุ่งหวังให้คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งตอบสนองการพัฒนาในด้านการเข้าถึงการให้บริการ ด้านความเท่าเทียมและด้านประสิทธิภาพ” (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) การเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมอย่างพลิกผันหรือ Disruptive Innovation เป็นปัจจัยเร่งให้เกิดความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ สิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ คือ ช่องว่างระหว่างคนในเมืองและคนในชนบท แม้ว่านโยบายของรัฐบาล จะทำให้การศึกษาสามารถเข้าถึงได้มากขึ้น แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้มีคุณภาพที่เท่าเทียมกันได้ (เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2562)

การศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นส่วนหนึ่งที่จะนำพาประเทศชาติไปสู่ความสำเร็จ จึงต้องอาศัยทุกภาคส่วนให้ความร่วมมือ โดยเฉพาะครูต้องปรับการเรียนการสอนตามแนวทางการศึกษาใช้ Active Learning ในการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ในปัจจุบันประเทศไทยนำโดยสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ขับเคลื่อนให้ครูผู้สอนทั่วประเทศจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ (วิทวัส ดวงภูมิเมศ, 2560) ทั้งผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ การ

ปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นที่ห้องเรียน ติดตาม พฤติกรรมการสอนของครูโดยสร้างตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องมีมาตรฐานเดียวกันภายใน 10 ปี ประเทศไทยต้องมีนวัตกรรมเป็นของตนเองแน่นอน (โพยม จันทน์น้อย, 2562) และการพัฒนาการศึกษาภายใต้กรอบประเทศไทย 4.0 สู่ศตวรรษที่ 21 เริ่ม ด้วยการฝึกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูเปลี่ยนจากครูสอนเป็นพี่เลี้ยง ครูฝึก (Coach) การเรียนแบบบูรณาการสหวิชาการเชื่อมโยงความรู้กับจินตนาการเปลี่ยนแปลงไปสู่รูปธรรมให้ผู้เรียนมีทักษะที่ต้องการ เช่น การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ และการ สื่อสารที่ดี (ขวลิต โพธิ์นคร, 2560) รวมทั้งนวัตกรรมในการบริหารการศึกษาใหม่ ๆ จากการบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ โดยมีเป้าหมายเพื่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมหรือสถานศึกษาแห่งนวัตกรรม ที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนของสถานศึกษา (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2560)

ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ความสามารถในการเข้าใจบริบทที่เปลี่ยนแปลงนี้อย่างลึกซึ้ง และบูรณาการเทคโนโลยีมาใช้ในห้องเรียนและโรงเรียนให้เหมาะสมโดยการนำเทคโนโลยีมาสู่โรงเรียนในยุคดิจิทัลนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องอาศัยภาวะผู้นำทางเทคโนโลยี (Technology Leadership) ที่ต้องสร้างการยอมรับเทคโนโลยี นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนให้เห็นความสำคัญยอมรับและนำไปบูรณาการกับความรู้ในศาสตร์การสอน ความรู้ในเนื้อหาวิชา เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครู ให้มีความเป็นครูมืออาชีพและกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กรไปในที่สุด (นฤมล สังข์และคณะ, 2559) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงนี้ เพื่อให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องทำความเข้าใจและเตรียมพร้อมนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระบบดิจิทัลหรือเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา โดยสอดคล้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้บริหารจำเป็นต้องมีเพื่อให้การดำเนินการบริหารประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีความรู้ ทักษะ ด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skills) ทักษะด้านการศึกษาและการสอน (Educational and Instructional Skills) และทักษะด้านความรู้ ความคิด (Cognitive Skills) เป็นต้น ดังนั้นการบริหารจำเป็นต้องมีทักษะเหล่านี้เป็นคุณลักษณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อนำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการบูรณาการเทคโนโลยีมาผสมผสานกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ จากสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่ศึกษาพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และปรับตัวให้สอดคล้องยุคดิจิทัล และค้นหาแนวทางการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลมากที่สุด สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายและประสบความสำเร็จในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research & Development) ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยในแต่ละขั้นตอนของการวิจัย ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ศึกษากรอบแนวคิดการวิจัยพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร บทความวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารและสร้างนวัตกรรม แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหาร และแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยใช้ตารางการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วทำการบันทึกข้อมูลลงตารางการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 ศึกษาสภาพและความต้องการเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งข้อมูล 1) ด้านประชากร (Population) คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 20 จังหวัด จำนวน 125 โรงเรียน ประชากรทั้งหมด จำนวน 933 คน (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2563) 2) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) คือ ใช้การกำหนดขนาดของตัวอย่างโดยใช้อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างต่อจำนวนพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าทั้งสิ้น จำนวน 98 พารามิเตอร์ หรือตัวแปรแบบ 1:10 (Hair, J. et al., 2006) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 933 คน โดยแบ่งกลุ่มตามภูมิศาสตร์ออกเป็นภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 5 เขตการศึกษา ได้แก่ เขตที่ 10 ประกอบด้วย เลย บึงกาฬ หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี เขตที่ 11 ประกอบด้วย นครพนม มุกดาหาร และสกลนคร เขตที่ 12 ประกอบด้วย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด เขตที่ 13 ประกอบด้วย ยโสธร ศรีสะเกษ อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ และเขต

ที่ 14 ประกอบด้วย ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์ โดยการเลือกตัวอย่างแบบชั้นภูมิ แบ่งเป็นเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 125 คน โดยใช้สูตรของ Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐาน (Checklist) 2) สภาพเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล และ 3) ความต้องการเกี่ยวกับเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบบ (Likert R, 1967) โดยแบ่งช่วงของคะแนน ได้แก่ 1 หมายถึง น้อยที่สุด 2 หมายถึง น้อย 3 หมายถึง ปานกลาง 4 หมายถึง มาก และ 5 หมายถึง มากที่สุด

การหาคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารและสร้างนวัตกรรม จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา แล้วนำไปหาค่าความเที่ยงตรงโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC มีค่าไม่ต่ำกว่า 0.50 - 1.00 (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) นำไปทดลองใช้กับกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน และได้หาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach, L. J, 1990) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล คือ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 ศึกษารูปแบบและพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ร่างรูปแบบพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการ โดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection) จำนวน 20 คน โดยมีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารการศึกษา มีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และจบการศึกษาระดับปริญญาเอกมีความชำนาญการด้านเทคโนโลยี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบบันทึก ตารางวิเคราะห์เนื้อหา วัตถุประสงค์การวิจัยและกรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เป็นการเปรียบจากมุมมองหลาย ๆ ด้าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลการวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยการศึกษาสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice) และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key

informants) โดยกำหนดคุณสมบัติสถานศึกษาต้นแบบที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการโรงเรียน โดยดิจิทัลแพลตฟอร์ม และเป็นสถานศึกษาสู่องค์กรแห่งนวัตกรรม จำนวน 4 แห่ง และผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) จำนวน 4 คน โดยกำหนดคุณสมบัติเป็นนักวิชาการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาการศึกษาหรือพัฒนาสถานศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation) เป็นการเปรียบจากมุมมองหลาย ๆ ด้าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลผลการวิเคราะห์ และสรุปเป็นภาพรวม

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

แหล่งข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา มีวิธีการได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) และกำหนดคุณสมบัติเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับแหล่งข้อมูลที่กำหนดประกอบด้วย 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 10 คน และกลุ่มที่ 2 ประกอบด้วย นักวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาและนวัตกรรม จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) รูปแบบการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา และ 2) แบบสอบถามเพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Paired T - test

ผลการวิจัย

จากการศึกษาพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

1. สภาพและความต้องการเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังตารางที่ 1

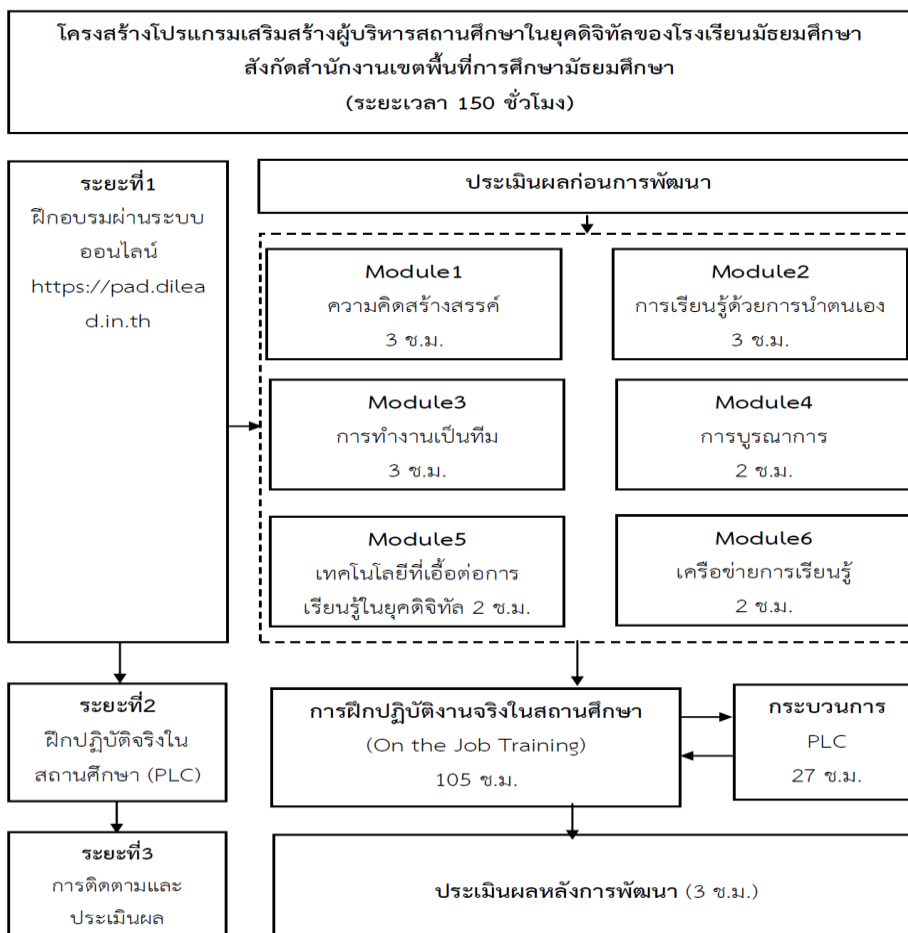

ตารางที่ 1 สภาพและความต้องการเสริมสร้างของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

องค์ประกอบ	สภาพปัจจุบัน (D)		สภาพที่พึงประสงค์ (I)		PNI _{Modified}	ลำดับที่
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ความคิดสร้างสรรค์	4.32	0.54	4.76	0.37	0.10	2
2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	4.27	0.60	4.74	0.41	0.11	1
3. การทำงานเป็นทีม	4.34	0.58	4.76	0.40	0.10	3
4. การบูรณาการ	4.38	0.55	4.76	0.44	0.09	4
5. เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล	4.42	0.54	4.77	0.43	0.08	5
6. เครือข่ายการเรียนรู้	4.42	0.54	4.70	0.44	0.06	6
รวม	4.42	0.55	4.70	0.45	0.06	

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพของการเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยสภาพปัจจุบันและพึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.55), ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.45) ได้แก่ 1) ความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.54), ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.37) 2) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.60), ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.41) 3) การทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.58), ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.40) 4) การบูรณาการ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.55), ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.44) 5) เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.54), ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.43) และ 6) เครือข่ายการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.55), ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.45) และระดับความต้องการจำเป็น ได้แก่ 1) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (PNI_{Modified} = 0.11) 2) ความคิดสร้างสรรค์ (PNI_{Modified} = 0.10) 3) การทำงานเป็นทีม (PNI_{Modified} = 0.10) 4) การบูรณาการ (PNI_{Modified} = 0.09) 5) เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล (PNI_{Modified} = 0.08) และ 6) เครือข่ายการเรียนรู้ (PNI_{Modified} = 0.06)

2. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า จากพฤติกรรมศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นปรากฏว่าสัดส่วนดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) และวิธีการพัฒนา 3 วิธี คือ 1) การฝึกอบรมสัมมนาการเรียนรู้ระบบออนไลน์ 2) การบูรณาการในการปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษา และ 3) กระบวนการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 การฝึกอบรมแบบเข้มด้วยระบบออนไลน์ผ่าน <https://pad.dilead.in.th> 3 วัน (15 ชั่วโมง) ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา (105 ชั่วโมง) และกระบวนการ PLC (27 ชั่วโมง) และระยะที่ 3 การติดตามและประเมินผล การพัฒนา จำนวน 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 150 ชั่วโมง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

จากการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า มีเนื้อหากิจกรรมพัฒนาของโปรแกรม 6 โมดูล ได้แก่

1. ความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารต้องมีความคิดสร้างสรรค์ โดยการยอมรับสภาพที่เป็นจริง เข้าใจตนเอง และยอมรับตนเองทั้งในสิ่งที่ดีและบกพร่อง โดยหลักการคิดที่สำคัญคือ ความสามารถของบุคคลที่ได้หลากหลายทิศทาง หลายลักษณะ หรือเรียกว่าความคิดอเนกนัย สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า

“ความคิดริเริ่มเป็นสิ่งจำเป็นของผู้บริหารในการวางแผน ออกแบบการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะการออกแบบตัวชีวิตของผู้สอนและผู้เรียนให้เป็นไปตามยุคดิจิทัล หรือศตวรรษที่ 21” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563)

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง พบว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองที่ประสบผลสำเร็จ ต้องมีบทบาทในการร่วมปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิด เป็นแหล่งความรู้ตามที่คุณเรียนต้องการ มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน และนำกระบวนการมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า

“หลักการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้จัดกิจกรรมต้องศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อดูพื้นฐานความสามารถและความถนัด เพื่อนำวิธีการที่เหมาะสมไปพัฒนาทักษะการเรียนรู้และจัดปัจจัยสนับสนุน” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563)

3. การทำงานเป็นทีม พบว่า การทำงานเป็นทีมช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานมีเป้าหมายการทำงานที่ชัดเจนขึ้น เนื่องจากมีการแบ่งขั้นตอนที่ชัดเจน มีการประสานงานกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการติดตามแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า “การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ จะต้องตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง มีความรู้และเข้าใจภารกิจ แบ่งหรือมอบอำนาจหน้าที่กันเพื่อให้งานไปในทิศทางเดียวกัน” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563)

4. การบูรณาการ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ และกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับพัฒนาการทางด้านจิตใจ โดยมีการแสวงหาความรู้ตามความถนัดทำให้เกิดความชำนาญ และตระหนักถึงความสำคัญของความรู้ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า

“บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในโรงเรียนกับชีวิตประจำวันของนักเรียน คือ การสร้างประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลายขึ้น โดยเป็นผลผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563)

5. เทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ พบว่า การนำเทคโนโลยีใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลให้อยู่ในรูปสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สูงสุดและช่วยในการจัดเก็บรักษาอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า

“ปัจจุบันระบบสารสนเทศมีบทบาทและความสำคัญต่อทั้งบุคคลและองค์กร เนื่องจากระบบสารสนเทศจะช่วยในการวางแผนและตัดสินใจ” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563)

6. เครือข่ายการเรียนรู้ พบว่า การสร้างเครือข่ายเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลและองค์กรได้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ทั้งบทเรียนและประสบการณ์กับบุคคลหรือองค์กรที่อยู่นอกหน่วยงาน และเอื้อประโยชน์ต่อการทำงาน สอดคล้องกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญว่า

“ควรมีกิจกรรมย่อยที่หลากหลายเพียงพอที่จะตอบสนองความสนใจของกลุ่ม โดยที่กิจกรรมต้องอยู่ในทิศทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย” (ผู้บริหารโรงเรียน, 2563) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา

ระยะการพัฒนา	กระบวนการพัฒนา	วิธีการเสริมสร้าง	ระยะเวลา
ระยะที่ 1 การฝึกอบรม	- การประเมินผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลก่อนการพัฒนา - การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแบบเข้มด้วยระบบออนไลน์ 3 วันๆ ละ 2 โมดูล รวม 6 โมดูล เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ปฏิบัติการกลุ่มย่อย เกี่ยวกับองค์ประกอบผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล 6 องค์ประกอบ ของผู้บริหารโรงเรียน และเรียนรู้การแลกเปลี่ยน ผ่านกิจกรรมพัฒนาส่งเสริมให้ผู้บริหารศึกษาด้วยตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติระดมสมอง และสรุปองค์ความรู้	- เรียนด้วยระบบออนไลน์ ผ่าน https://pad.dilead.in.th - ประชุมออนไลน์ - แลกเปลี่ยนเรียนรู้ - สรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง	15 ชั่วโมง
ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา	- บูรณาการความรู้ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จากทั้ง 6 โมดูล สอดแทรกระหว่างการปฏิบัติงานจริง - การนิเทศ ติดตาม จากผู้วิจัย และศึกษานิเทศก์ สพม. เขต 26 โดยมีขั้นตอนการพัฒนา 1) การวางแผน 2) การออกแบบ 3) การลงมือ และ 4) การวัดผล - การเสริมสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ Professional Learning Community : PLC PLC 10 ครั้ง (วันที่ 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 26, 29)	- การเรียนรู้ด้วยตนเอง - ประชุมปฏิบัติการ กลุ่มย่อย - ระดมสมอง - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - และสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง	132 ชั่วโมง
ระยะที่ 3 การติดตามและประเมินผล การพัฒนา	- การประชุมเพื่อถอดบทเรียน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน - การประเมินผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลหลังการพัฒนา - การประเมินความพึงพอใจ	- การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - การสรุปองค์ความรู้	3 ชั่วโมง
รวมทั้งสิ้น 150 ชั่วโมง			

การประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาได้ประเมินตามกรอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความเหมาะสม (Suitability) ด้านความถูกต้อง (Accuracy) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) ของ

โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา มีผลการประเมินและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของโปรแกรม

ผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	ความเป็นไปได้			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. หลักการของโปรแกรม									
1.1 ความเป็นมาและ ความสำคัญของปัญหา	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
1.2 ความจำเป็นในการพัฒนาผู้บริหารยุคดิจิทัล	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของโปรแกรม									
2.1 มีความชัดเจน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.71	0.76	มากที่สุด
2.2 มีความครอบคลุมทุกเนื้อหา	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
2.3 สามารถที่จะบรรลุผลได้	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
3. เป้าหมายของโปรแกรม									
3.1 สามารถที่จะบรรลุ วัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด	4.43	0.98	มาก
3.2 ระยะเวลาในการ ทดลองใช้โปรแกรม	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
4. ทรัพยากร									
4.1 ส่งเสริมจัดกิจกรรมบรรลุตาม วัตถุประสงค์	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละ Module	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด
5. เนื้อหากิจกรรม									
5.1 สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.76	มาก
5.2 ครอบคลุมเนื้อหาที่จำเป็นในการพัฒนา	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.76	มาก
5.3 การจัดเรียงลำดับเนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
5.4 การพัฒนาบรรลุวัตถุประสงค์	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด
5.5 มีการจัดลำดับขั้นตอน การพัฒนาที่ชัดเจน	4.86	0.38	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด
5.6 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 1	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
5.7 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 2	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
5.8 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 3	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.53	มาก
5.9 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 4	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก

ผู้บริหารสถานศึกษา ในยุคดิจิทัล	ความเป็นไปได้			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5.10 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 5	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
5.11 กิจกรรมการเรียนรู้ใน Module 6	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.29	0.76	มาก
5.12 มืองค์ประกอบ ครบถ้วนในการพัฒนา	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.43	0.79	มาก
5.13 กิจกรรมการพัฒนามีความหลากหลาย	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด
6. กระบวนการพัฒนาและวิธีการ									
6.1 มีความสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนา	4.86	0.38	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.79	มากที่สุด
6.2 การพัฒนาบรรลุวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด
7. การประเมินผล									
7.1 ตรงตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม	4.86	0.38	มากที่สุด	4.57	0.53	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด
7.2 ครอบคลุมในสิ่งที่ต้องการวัดและประเมิน	4.71	0.49	มากที่สุด	4.71	0.49	มากที่สุด	4.86	0.38	มากที่สุด
โดยรวม	4.80	0.36	มากที่สุด	4.71	0.39	มากที่สุด	4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลการประเมินโปรแกรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ $\bar{X} > 3.51$ ขึ้นไป มีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน

อภิปรายผล

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การฝึกอบรมออนไลน์ ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริงและกระบวนการ PLC และระยะที่ 3 การติดตามและประเมินผล โดยเนื้อหา กิจกรรมที่ใช้ในพัฒนา มี 6 โมดูล ได้แก่ 1) ความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ คิดริเริ่ม คิดคล่องแคล่ว คิดยืดหยุ่น และคิดละเอียดลออ 2) เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ วิเคราะห์ความต้องการของตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้ และแสวงหาแหล่งวิทยาการ 3) ทำงานเป็นทีม ได้แก่ การสื่อสาร ความสามารถ และกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 4) บุรณาการ ได้แก่ ทางความคิด กระบวนการเรียนรู้ และเชื่อมโยงสัมพันธ์และองค์ความรู้ใหม่ 5) เทคโนโลยีในยุคดิจิทัล ได้แก่ พัฒนาศาสมารถ สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีจริยธรรม และ 6) เครือข่ายการเรียนรู้ ได้แก่ การเรียนรู้ร่วมกันกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการสะท้อนผลการเรียนรู้ร่วมกัน เห็นด้วย

กับ เอกชัย กี่สุขพันธ์ ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี การสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เพื่อให้สามารถที่จะเลือกใช้กับการบริหารสถานศึกษา ให้ได้อย่างเหมาะสม ในการนำรูปแบบทางดิจิทัลมาสนับสนุนการเรียนการสอนของครูเพื่อการ เรียนรู้ของผู้เรียน ได้แก่ นำไปใช้ในห้องเรียน ส่งเสริมให้ครู นักเรียนใช้เครื่องมือทางดิจิทัลอย่าง มีประสิทธิภาพและใช้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการประเมินประเมินความพร้อมของโรงเรียนที่จะ นำทักษะทางดิจิทัลมาใช้อย่างต่อเนื่อง (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2553)

การประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา การใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาได้ประเมินตามกรอบ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม ด้านความถูกต้อง และด้านความ เป็นประโยชน์ ของโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน มัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความ เหมาะสมและความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ $\bar{X} > 3.51$ ขึ้นไป มีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมิน เห็นด้วยกับ เชษฐา คล้าคล่อง ที่ว่าการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะ ผู้นำแบบมุ่งบริการของผู้บริหารสถานศึกษามี 4 โมดูลคือ 1) การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น 2) การมอง การณ์ไกล 3) การให้การดูแล และ 4) การสร้างชุมชนการเรียนรู้ ระยะเวลา 73 ชั่วโมง รูปแบบ ในการพัฒนานั้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกันโดยการทำกิจกรรมกลุ่ม และเน้นการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงมีการประเมินก่อนการพัฒนา ระหว่างการพัฒนาและหลัง การพัฒนา โดยผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินตนเองและประเมินจากบุคคลอื่นโดยมีเกณฑ์การ ประเมินที่ชัดเจน ผลการนำโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการของผู้บริหาร สถานศึกษาขึ้นพื้นฐานไปใช้ ได้แก่ 1) ผู้เข้ารับการพัฒนาประเมินตนเองและประเมินโดยบุคคล อื่น พบว่า มีภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการหลังการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผู้เข้ารับการ พัฒนาประเมินตนเองและประเมินโดยบุคคลอื่น พบว่า ภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการหลังการพัฒนา สูงขึ้นกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3) ผู้เข้ารับการพัฒนามีความ พึงพอใจต่อโปรแกรมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 4) ผู้เข้ารับการพัฒนามีผลการ ประเมินกิจกรรมระหว่างการพัฒนาโดยรวมอยู่ในระดับมาก (เชษฐา คล้าคล่อง, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียน มัธยมศึกษา จากพหุกรณีศึกษาจากสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการวิเคราะห์ ความต้องการจำเป็นปรากฏว่าสัดส่วนดัชนีความต้องการจำเป็น และวิธีการพัฒนา 3 วิธี คือ 1) การฝึกอบรมสัมมนาการเรียนรู้ระบบออนไลน์ 2) การบูรณาการในการปฏิบัติงานจริงใน สถานศึกษา และ 3) กระบวนการการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะ

ที่ 1 การฝึกอบรมแบบเข้มด้วยระบบออนไลน์ผ่าน <https://pad.dilead.in.th> 3 วัน (15 ชั่วโมง) ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริงในสถานศึกษา (105 ชั่วโมง) และกระบวนการ PLC (27 ชั่วโมง) และระยะที่ 3 จำนวน 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 150 ชั่วโมง การประเมินผลการใช้โปรแกรมเสริมสร้างผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดและมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ $\bar{X} > 3.51$ ขึ้นไป มีความเหมาะสมระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ คือ การดำเนินการตามกระบวนการของโปรแกรม ควรดำเนินการให้ครบทุกขั้นตอน และมีความต่อเนื่องเป็นวงจร เช่น เริ่มจากการให้ความรู้เบื้องต้น การนำความรู้ที่ได้ไปบูรณาการในการปฏิบัติงาน และการติดตามประเมินผล เป็นต้น และข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรทำการวิจัยและพัฒนาโปรแกรมในสำนักงานที่มีขนาดต่างกันหรือต่างสังกัด

เอกสารอ้างอิง

- ชลิต โพธิ์นคร. (2560). ห้องสมุดดิจิทัลกับการก้าวสู่ยุค Thailand 4.0. ใน การประชุมใหญ่ สามัญประจำปี 2559 และประชุมวิชาการวันที่ 23 มีนาคม 2560. กรุงเทพมหานคร: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
- เชษฐา คล้าคล่อง. (2557). การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างภาวะผู้นำแบบมุ่งบริการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ . มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นฤมล สังข์ปลีและคณะ. (2559). สภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต , 16(1), 67-68.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาการพิมพ์.
- ผู้บริหารโรงเรียน. (15 สิงหาคม 2563). ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนมัธยมศึกษา. (ชดสกร พิกุลทอง, ผู้สัมภาษณ์)
- โพยม จันทร์น้อย. (2562). การศึกษาไทย 4.0: บทความพิเศษ. เรียกใช้เมื่อ 9 สิงหาคม 2562 จาก <http://www.kroobannok.com/81497>
- วิทวัส ดวงภูมิเมศ. (2560). การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 11(2), 1-10.

- เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ. (2562). การเปลี่ยนแปลงนวัตกรรมอย่างพลิกผัน สำคัญต่อการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างไร. เรียกใช้เมื่อ 9 สิงหาคม 2562 จาก http://thaitribune.org/contents/detail /327?content _id=24198&rand
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษา ธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สุกัญญา แซ่มซอย. (2560). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เอกชัย กี๋สุขพันธ์. (2553). การบริหารการเปลี่ยนแปลง (Change Management). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing (5th ed.). New York: Harper Collins. Publishers.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.